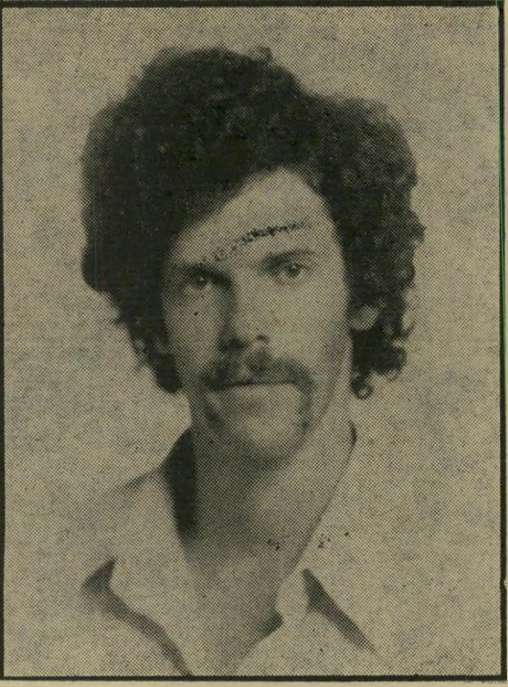

חלום על טלוויזיה

נח כהן

מסלולי-דרך עם תמורים שונים ומשונים וקווי-דרך ישרים ומרוסקים לשם למידה! עדיין לא צפיתי בקבו-צת ילדים הנעה לה ברגל או באופניים, כאשר שוטר מסביר להם צעד אחר צעד והילדים מדגימים אחר-כך לצופים כיצד לזהות תמורים ושאר סימנים בדרכים, כיצד לנהוג ליד רמורים ומעברי-חצייה וכו'! נדמה לי שבחול"ל הוקדשה לכך מחשבה רבה.

ודוגמה אחרונה: חדשות מקומיות מרחבי הארץ, לרבות מיבצעים ארציים או מקומיים, של ילדים, נוער וסטודנטים לעזרה הדדית, לשיפור איכות הסביבה, לתרבות הדיור, ועוד. עקרונית יש לעודד הקרנת יוזמות יצירתיות מעין אלו בתחומים שונים ומגוונים בטלוויזיה, להגברת מעורבות הציבור.

הצעות? בבקשה!

- מבצע סטודנטים ארצי לחונכות פר"ח, לשיקום ולקידום הישגי תלמידים משכונות מצוקה, מעקב ול-קחים.
- תוכניות להתעמלות ובריאות המישפחה: מה על חולה-לב לעשות לשמירת בריאותו! איך לעמוד בפני התקפה פתאומית? כיצד להגיש עזרה-ראשונה בסיסית בכל מיני מצבים?

- לנהגים בכבישים: כיצד עליו לנהוג כאשר הוא עייף, תוך כדי נסיעה, ומה עליו לעשות במיקרים בסיסיים של תקלה ברכבו או תאונה, כדי שלא יהיה אובדן עצות ו/או יפריע לתנועה בכביש?
- שעות הנפאי: מה כדאי לעשות בשעות ה-פנאי לילדים, נוער, מבוגרים וזקנים?
- עברית קלה: לא רק חדשות אלא יעוץ לאזרח המונה למשרדי ממשלה, עיריה או כל גוף רשמי אחר, ובמה להצטייד מראש. הרי מדינת קיבוץ גלויות אנו...

ולסיום: „תבן אין נותנים לעבדיך ולבנים אומ-רים לנו עשו" (ספר שמות, פרק ה', פסוק ט"ז). הפסוק הזה מזכיר לי את מצב התשתית הנוכחי של הטלווי-זיה, לעומת הציפיות והמשימות שהיא עמדה ועוד תצ-טרך לעמוד בהם.

ללא ערוץ נוסף או יותר, ללא תשתית נורמלית של מיבנה אולפן, ציוד לשידורי-חוף, צלחות ותהנות מימסר על בניינים גבוהים, בערים הגדולות ברחבי ה-ארץ, ללא מצלמות אלקטרוניות רבות עד כמה שניתן, לא ייתכן לצפות למיבצעים ארציים ניידים ואחרים בגודל ובממדיו עצומים. כנון: שידור ישיר בטלוויזיה של תוכנית „שירים ושערים" מרחבי המיגרשים, תוכ-נית תנועה בכבישים ברחבי הארץ ושעות העומס, שי-

כיצד לראות טלוויזיה ובכל זאת להשאר מרוצה? יש לי חלום: הייתי רוצה לראות טלוויזיה שה-עיקרון המשמש ומנחה את כל עובדיה ומעבידיה, ללא כל תנאים מוקדמים, יהיה: אי הכתבה! לא יכתוב שר פלוני למכ"ל הרשות או הטלוויזיה, איוו תוכנית לשדר ואיוו לגנוז, מפני שאתה תוכנית תפגע במשרדו או בו.

כל אדם באשר הוא, שיתעסק בראש וראשונה ב-עבודתו ובהתמצאותו!

לא יכתוב המכ"ל לכפופים אליו ולעם ישראל דב-רי קומיסר, ויפגע בזכות הציבור לשפוט עצמו ממראה עיניו ומשמע אוזניו — תחת כנפי אובייקטיביות כזאת או אחרת. האינטליגנציה של הציבור, מן הסתם, עדיין פועלת ויש לה מקום בחברתנו. לאו דווקא לפי המכנה המשותף הנמוך ביותר!

לא יכתוב מנהל מחלקה כזה או אחר בטלוויזיה, גניזה סיוטנית של כתבות בנושאי אקטואליה בוערת, בשירות-לב, כאשר הקו שינחה אותו יהיה, שחדבר עלול לעודד גלים ויוריד את המוראל הציבורי. ואחר כך, אם חלילה קורא „יום כיפור" או „מחדל" או „לקי" מאורות" באותו תחום גנוז (חיצוני או פנימי), יתברר על ספסל-הנאשמים של בית-העיתונאים, ש"לא שכחו דבר ולא למדו דבר". מיותר לציין, שה-מעילה בתפקיד תצא נשכרת והאמון הוא שלא ייצא נשכר מכך.

לא יכתוב כתב טלוויזיה למראיין איך להגיד או מה להגיד ואיך לעשות זאת בצורה ספונטנית או מבו-יימת. כתבים, אל נא תקלקלו את הראי. לא הכתב צריך לשבור אותו. ואם טעה הכתב, אין זאת בושה להתנצל לפני המסך!

ואם ברכילות או החלפת מחמאות בין מראיינים עסקינן, מדוע לא להקפיד על שיויון הזדמנויות לתנו-בה, בין אם מיידית או בפינה מיוחדת בשידור?

באשר לתוכן המישדורים: לדעתך, לטלוויזיה יכול להיות תפקיד בכיר בתחום הקניית המודעות לגיל הרך, והיא יכולה להוכיח עצמה ולהירטם למשימות חינו-כיות, בסידרה של נושאים וסרטים דוקומנטריים: כי-צד לקדם את יחסי האנוש בין אדם לאדם, ללא עליו-נות, ללא רגשי נחיתות, תוך כיבוד הדדי ונכונות להק-שבה ולהסכמה הדדית.

ובנושא שונה: האם יכול ומוכן הילד להיות זהיר בדרכים ולהימנע מתאונות? מה המודעות שלו לנושא, וכו'. ישנם בארץ כמה מיתקנים, שוממים לצערי, מעין

דורים ישרים רבגוניים של עצרות וכינוסים מכל רחבי הארץ בכל מיני נושאים בזמנים שונים! זה אולי יהווה פתח ליציאתה של הטלוויזיה מן השיגרה!

ואפרופו — מה שקרוי ה„קוזק הנגול" ואגרת ה-רדיו והטלוויזיה:

בלא מעט ארצות ישנו ערוץ מיוחד הניזון מתרו-מות הצופים ובמיקוח ציבורי לא מיפלגתי, למי שמי-עונין לראות תוכניות באורך מלא, ללא קטיעת פיר-סומת באמצע (לדוגמה: בניו-יורק ישנו ערוץ כזה, שבו מוצגים רוב הסרטים של „נשינול ג'יאורג'יק"). מי שסולד מפירסומת חוזרת ונשנית ומעוניין לראות תוכניות באיכות טובה, העיקרון הוא לא רק שהאזרח איננו משלם אגרה, הוא תורם לפי בקשת התחנה, למען קיום התחנה והתוכניות הטובות שבה, ככל אשר ינדבנו ליבו וכיסו!

אשרינו אם נגיע לכך!

נח כהן, ראת-גו

בחזרה לתקופת החושך

הנקם, אם נעשה הדבר ללא הבדל מין, דת, לאום, או גזע. אולם הלחלה עוברת בי, כאשר כמה עסקנים פוליטיים קובעים את יחסם לחיי-אדם באופן סלקטיבי, לפי השתייכותו האומית של המחבל, בתוספת הדחף לעשות הון פוליטי תוך שלילתו של הערך האנושי העליון — חיי-אדם.

סוציולוגים ופסיכולוגים יכולים בוודאי לנסות ולנתח את הסיבות, שדחפו שרים לרדת, בהשפעתו של בנין, לרמה מוסרית תת-תרבותית ותת-סוציאלית, בהירמם את ידם למען אישור הצעתו של ראש-הממשלה. אינני מתיימר להיות תלמידו של פרויד או תלמידו של קאנט, ולנתח את אישיותם או חוסר-אישיותם של אותם ספק בני-אדם, שמתיימרים להחליט מי יהיה ומי ימות. רק את העובדה הידועה אציין, שנמצאו שרים, בהנהגת ראש-ממשלתם, שהתייצבו על אותה רמה מוסרית (או תת-רמה) שעליה ניצבו וניצבים מיודעינו אידי אמין, השאה הפרסי, האיית-אללה חומייני, והגנרלים של דרום-אמריקה, ושעליה ניצבו דמויות מן העבר, כמו יוסף סטאלין.

מעניינת העובדה, שהשרים שתמכו בהצעת ראש-הממשלה, מלבד סגנו, ויגאל ידין, התכוונו להפגין רגשות פטריטיים אך השתמטו בזמנו משירות צה"ל. לחיים לנדאו, למשל, יש עוד יתרון פטריטי — הוא הצביע נגד הסכם השלום.

אנחנו חוזרים לתקופת החושך. יתכן שאף נגיע למצבה של סעודיה, שבה כורתים ידו של גנב, והדבר נראה טבעי לגמרי בעיני האוכלוסייה. והרי הצעתו של בנין, שאושרה בממשלה, נראית אף היא טבעית לגמרי, לפחות בעיני כמה פסיכו-פאתטים ישראלים.

אריה זלצברג, תל-אביב

מפעולה מתוכננת בקוררוח ובדסקר מצדנו? האם ניסה להביא לדין את האשמים, „למען יראו וייראו", או שמא העקרון המנחה את אותם אהבי-גיוויות הוא, שמה מותר ליהודים אסור על בני לאומים אחרים?

כאשר שר-הביטחון, עוז ויזמן, הודיע לראש-הממשלה, מנחם בגין, כי יש לשאול את הצבא בנושא זה, ואחר כך הצביע נגד ההצעה (ובכך התעלה לדרגה מוסרית של אדם), הוא בוודאי לא התכוון לרמטכ"ל. שהרי דעתו של רמול בנושא פעולות חבלה של יהודים נגד ערבים — ידועה. רק באחרונה קבע הרמטכ"ל מחיר לפעולת מחבל יהודי שרצח אזרח ערבי — דינו שלוש שנות מאסר בתנאים משופרים. הייתי שמח, אילו רפול היה מקדיש את מרצו למילחמה במחבלים (במידה שיש לו את הכושר לכך) או לאיסוף תרמילים (הוא כבר הוכיח שהוא מסוגל לכך), תחת לעסוק במתן חנינות לרוצחים בדם קר.

סוג אחר של פעולות חבלה הוא של יהודים נגד יהודים. האם אותם שודדים שהשליכו רימונים על אזרחים, בעת שוד הבנק ברמת-אביב, נכללים בקטיגוריה של מחבלים-הפעולים-נגד-אוכלוסייה-אזרחית, או שמא מחבלים יהודים יהיו פטורים מעונש המוטל על מחבלים לא-יהודים?

אנשים הפועלים בהשפעת דתמים ורגשות פרימי-טיביים, יחפשו מורקן לרגשות הנקם שלהם ויטענו שיש לגמול למרצחים מידה כנגד מידה, ולהוציאם לחורג. אם כי אני שולל מכל וכל את הגישה הפרמיטיבית ביחס לערך העליון — חיי-אדם — הריני מסוגל להבין את הרגשות הפרמיטיביים שמפעמים בקירבם של שוחרי

הרבה מילים נכתבו כבר על הנושא „עונש-מוות למחבלים". עיתונאים ואנשי-מישפט ניסו לנתח את הבעיה במישור המישפטי, החברתי, המוסרי והתועלת, וכן את ההשלכות שהיו לעניין זה, אם יאושר וימומש. אני לא מתכוון לחזור על אותם אלמנטים, שכבר נדונו בעיתונות, במיוחד באחרונה, וכן אינני מתכוון להתפלסף או להתווכח עם המצדדים בעונש-מוות. אתמקד רק בנושאים חיוניים בחקשר זה.

האם התכוון מר בגין בהצעתו, להטיל עונש-מוות על מחבלים שלאומיות אינה יהודית, או שהתכוון גם לישראלים (יהודים ודרוזים) שפגעו באוכלוסייה אזרחית בלבנון?

לא מכבר הודה מוטה גור (האכסגורו של הצבא), כי צה"ל היה פוגע באורח שיטתי ביישובים אזרחיים בתוך שטח לבנון. ישנם שרים, שהוצאה-להורג של מחב-לים לא-יהודים, שפגעו ביהודים, נראית להם מעשה טבעי. האם כך הדבר גם כלפי יהודים שפגעו באזרחים לבנוניים, שנמצאו בשטח העימות שלא מרוצנם ושלא באשמתם? האם פגיעות על-ידי צה"ל, במיקודו של הגורו, אינה נראית לאותם שרים כחריגה?

ואתו הדין לגבי מיבצע הליטאני. דו"ח מבקר-המדינה חשף פגיעות חבלניות באוכלוסייה האזרחית, שבוצעו על-ידי צה"ל במהלך המיבצע, ללא סיבה רציונלית כלשהי.

האם איזשהו שר מאותם שרים, שגוויות מתנדנות על חבל תליה מרגיעות את עצביהם השתוחים, חשב פעם על אוכלוסייה אזרחית לא-יהודית שנפגעה כתוצאה